

YAPAY ZEKAYA MUCİZE DOKUNUŞ

Dr. Seyfullah Şahinoğlu

YAPAY ZEKAYA MUCİZE DOKUNUŞ

Tilki Kitap®

www.tilkikitap.com

tilki@matbumedya.com

0850 304 22 03

Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik

Editör: Tuba Aslantaş

Sayfa Tasarım: Yusuf Efe Civelez

Kapak Tasarım: Tekin Parmaksız

Kitappad
com

Kitaplobi
com

Kitapşeyleri
com

1. Basım, İstanbul, Haziran 2026

ISBN: 978-625-8579-95-6

Tilki Kitap Matbaa / İstanbul

Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo...) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

Dr. Seyfullah Şahinoğlu

İÇİNDEKİLER

YAZAR HAKKINDA.....	7
ÖNSÖZ.....	9
GİRİŞ.....	11
DİJİTAL ÇAĞ ANAFORU.....	15
1. Dijital Çağ Kavramı ve Özellikleri.....	15
1.1. Algoritmik Döngü.....	17
1.2. FOMO (Fear of Missing Out).....	18
1.3. Hız ve Tüketim Baskısı.....	18
1.4. Dijital Narsisizm ve Dijital Bağımlılık.....	19
1.5. Veri Metalaşması.....	21
2. Dijital Çağ'ın Kronik Sorunları.....	23
2.1. Bilişsel ve Psikolojik Sorunlar.....	23
2.2. Bilgi Kirliliği (İnfodemi).....	23
2.3. Mahremiyet ve Denetim Sorunu.....	24
2.4. Fizyolojik Etkiler.....	25
2.5. Değer Kaybı ve Sosyal İzolasyon.....	25
YAPAY ZEKÂ VE TEHDİT ALGISI.....	27
1. Konjonktürel Gerçeklik: Riskler ve Fırsatlar.....	27
1.1 Ekonomik Etkiler.....	28
1.2. Siyasi Güç ve Otorite.....	28
1.3. Sosyal ve Etik Boyut.....	30
1.4. Güvenlik ve İnsanlığın Geleceği.....	30
2. Din, Ahlak ve Etik Odaklı Kaygılar.....	31
2.1. Bilgi ve Öğrenme Yeteneği.....	36

2.2. Akıl ve Sorumluluk.....	36
2.3. Adalet ve Ön Yargıdan Kaçınma	36
2.4. İnsanın Yaratılış Amacı.....	36
2.5. Doğa ve Çevreye Özen.....	36
3. Yapay Zekâ ve Eğitim	37
4. Eğitimde Amaç ve Hedef.....	41
PEYGAMBERLERİN ÖRNEK YAŞAMI VE MUCİZELER.....	45
1. Mucize Kavramı	45
2. Hz. Süleyman ve Mucizeleri	51
2.1. Cinler ve İnsanüstü Güçler	51
2.2. Rüzgârın Kontrolü.....	52
2.3. Hayvanlarla İletişim	52
2.4. Belkıs'ın Tahtının Getirilmesi	52
3. Hz. Musa ve Mucizeleri.....	56
4. Hz. İsa ve Mucizeleri	58
5. Hz. Muhammed ve Miraç Olayı	59
5.1. Sidretü'l-Müntehâ'nın İhtişamı.....	63
5.2. Yedi Kat Sema ve Ötesi.....	64
5.3. Beytül-Ma'mur ve Meleklerin Çokluğu	66
5.4. Arş'ın Azameti ve Kürsi'nin İhtişamı	67
5.5. Burak ve Cebrail	69
5.6. Rü'yetullah (Allah'ı Görmek)	74
6. Mucize Etkisi	78
SONUÇ.....	85
KAYNAKÇA	91

YAZAR HAKKINDA

1968 yılında Samsun'da doğdu. İlk ve ortaokulu İstanbul, liseyi ise Kırklareli İmam Hatip Lisesinde 'Okul Birincisi' olarak tamamladı. Boğaziçi Üniversitesi İş İdaresinden mezun oldu. Ardından Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesini bitirdi. Sırasıyla; İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü Din Eğitimi Anabilim Dalında, Kur'an-ı Kerim'deki Tehdit Ayetlerinin Din Eğitimi Açısından Tahlili teziyle önce 'Yüksek Lisans', sonra yine aynı bölüm ve anabilim dalında, Eğitimde Holistik (Bütünsel) Yaklaşım ve Din Eğitimi teziyle de 'Doktora' programını tamamladı.

1990 yılından itibaren çeşitli devlet okullarında ve özel kolejlerde Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği yapan yazar; özellikle 'eğitim, felsefe, sosyal bilimler ve ilahiyat' alanlarında kapsamlı araştırmalar yürütmekte, eğitim ve din eğitimi öncelleyen çalışmalarında ise alternatif çözüm ve yaklaşımlara odaklanmak suretiyle süreç ve alana yönelik hem teorik hem de pratik düzeyde ciddi katkılar sağlamaktadır. Bunun yanı sıra, yenilikçi eğitim teknolojilerinin, özellikle yapay zekânın eğitim ekosistemine sağladığı somut katkıları derinlemesine incelemekte ve bu teknolojilerin beraberinde getirdiği dinî, sosyal ve etik çekince ve kaygıları da çeşitli akademik platformlarda dile getirmektedir.

Eğitim teorilerini her fırsatta toplumsal faydaya dönüştürmeyi hedefleyen yazar, bu kapsamda 2023-2024 Akademik

Güz Yarıyılında İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Din Hizmetlerinde İletişim ve Tebliğ (Tezli) Anabilim Dalında Doktor Öğretim Görevlisi olarak Kur'an'da ve Sünnette Tebliğ ve İrşat Usulü adlı Yüksek Lisans dersini vermiştir. Çeşitli mecralarda yayımlanmış aşağıdaki portallarda yer alan birçok akademik/entelektüel kitap ve makalesi bulunan yazar, evli ve 3 çocuk babası olup iyi derecede İngilizce ve Arapça bilmektedir.

1. Google Scholar Profil Adresi

<https://scholar.google.com/citations?user=YTxd9SAAA-AAJ&hl=tr>

2. Web of Science Researcher

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/ADF-1389-2022>

3. Researchgate

https://www.researchgate.net/profile/Seyfullah-Sahinoglu?ev=hdr_xprf

4. Academia.edu

<https://iszu.academia.edu/DrSeyfullahSahinoglu>

İletişim

E-mail 1 : sahinogluseyfullah@gmail.com

E-mail 2 : seyf64@hotmail.com

ÖNSÖZ

Son yıllarda insan yaşamında etkisi giderek artan teknolojik gelişmeler dikkatle ele alındığında sektörün en yetkili ağızlarından özellikle “A.I.” olarak adlandırılan “Artificial Intelligence” yani yapay zekâ teknolojileriyle alakalı oldukça ciddi, kaygı dolu söylemler yüksek sesle dile getirilmektedir. Ardından tüm ulus ve devletler bu konuda ortak görev ve sorumluluklar üstlenmeye; gerekli etik ve bilimsel düzenlemeleri yaparak somut ve yapıcı adımlar atmaya davet edilmektedir. Yapay zekâ teknolojilerinin; eğitim dâhil bilimsel birçok alanda eser, hizmet ve üretim kalitesini artıran, iş akışını kolaylaştıran, reel üretim maliyetini düşüren, kısaca insan yaşamını doğrudan etkileyerek yeni imkân, fırsat ve avantajlar sunan yönlerinin olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Ancak sektör kurucu ve geliştiricileri tarafından söz birliği edilmişçesine sürekli yinelenen ve gündemden hiç düşmeyen kaygı dolu ifadeler; yapay zekâ teknolojisinin olumsuz pek çok yönüne vurgu yaparak onu yüzyılın ve hatta insanlığın en büyük sorunu olarak lanse etmektedir. Geline bu noktada yapay zekânın; ekonomik boyutta insan istihdamını ciddi oranda düşüreceği, siyasi anlamda otoriter bir güç kazanarak ulus ve devletlerin yönetimini ele geçireceği, sürekli öğrenerek kendini geliştirme kurgu ve formatına sahip olması nedeniyle de toplumsal davranış biçimlerini değiştirebileceği ve zamanla insan ırkını yeryüzünden tamamen silebileceği sıklıkla dile getirilmektedir.

İnsan eliyle inşa edilen sistem ve yapıların, bireysel özgür iradeyi kısıtlayan ve manipüle eden bu tür özellikler taşıması yalnızca sosyo-kültürel yaşamı değil, hiç şüphesiz tüm süreç ve sonuçlarıyla İslam inanç ve düşünce sistemini doğrudan ve yakından ilgilendirmektedir. Konuya özellikle İslam inanç ve ahlak perspektifinden bakıldığında insanın hür iradesine ket vuran, davranış ve eylem temayülüne ipotek koyan bu tür düzenlemelerin bireyin iman, ibadet ve ahlaki sorumluluklarını özgürce yerine getirme imkânını daralttığı açıkça görülmektedir.

Dahası Allah'ın fevkalade özel ve yüksek bir kabiliyet bahsettiği insan ırkının bir makina veya sistem tarafından yok edileceğine dair öne sürülen bu tür inanç, düşünce ve söylemler, konuyu tüm yönleriyle din ve dinlerin ana teması hâline getirmektedir. Neticede, acil çözüm bekleyen söz konusu dinî ve etik kaygılar nedeniyle hayat, ölüm, varlık, yokluk ve yaratılış gibi konular, insan zihnini yeniden meşgul etmeye başlamış ve bu süreçte hızla artan inançsızlık ve inanç zayıflığı sendromuna karşı tüm dinî kurum ve kuruluşlar ile alanın yetkin isimleri göreve çağrılarak; inanç ve maneviyatın yeniden konumlandırılması öngörülmüştür.

Dr. Seyfullah Şahinoğlu
Mayıs, 2026

GİRİŞ

Yapay zekâ tabanlı çözümler, genellikle *ideal, konforlu ve güvenli bir yaşam* vaadiyle piyasaya sürülse de bu teknolojilerin taşıdığı ontolojik riskler, uzmanlar tarafından sıklıkla dile getirilmektedir (Bostrom, 2020, s. 112). Gündemden düşmeyen kaygı dolu senaryolar ve insan varlığını tehdit eden söylemler, teknoloji geliştiricilerinin dahi *kontrollü gelişim* çağrısı yapmasına neden olmaktadır (Russell, 2021, s. 45). Yapay zekâ teknolojilerini geliştiren aktörlerin hatırlatmalarına ek olarak devlet yöneticileri, dinî otoriteler ve yetkili kurumlar da sorunun çözümünde daha etkin rol almaya davet edilmektedir (T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, 2025; Yükseköğretim Kurulu, 2025). Dolayısıyla, yalnızca teknik uzmanların değil; devlet yöneticileri, dinî lider ve etik kurulların da dâhil olduğu bu süreçte ortak bir denetim mekanizmasının kurulması zorunlu bir hâle gelmiştir (Floridi, 2019, s. 18). Sıklıkla ifade edildiği üzere yapay zekâ teknolojisinin insanı taklit etme ve bir öngörü de olsa onun yerine geçme kabiliyeti; onu hayli farklı ve önemli kılmakta ve onun insanlığın başa çıkması gereken en büyük sorun, hatta *varoluşsal bir tehdit* olarak algılanmasına neden olmaktadır.

İnsan beyninden esinlenerek geliştirilen yapay zekânın, yakın gelecekte insan ırkının yerini alacağına dair iddialar, konunun önem ve aciliyetini açıkça ortaya koymaktadır (Bostrom, 2014, s. 115; Russell, 2019, s. 42). Bu iddia, Nick Bostrom'un